מכירה הל' א סמג עשין מכירה הני נו טנג. פב טוש"ע ח"מ סיי סעיף א:

בבג מיי שם הלי ב

טוש"ע שם סעיף ב:

נוש"ע שם סערף כ. ג ד ה מיי שם הלי א טוש"ע שם סעיף א:

הגהות הב"ח

(h) רשב"ם ד"ה חדר

אחרזים בקירות הבית: (ג) ד"ה וליבעית וכו' ועוד

לקרא דהכי מקשה נפ״ק לקרא דקרושין:

לעזי רש"י

אפנטמ"ן [אפינטי"ץ].

לודר"ש ולויי"שו. צריף.

מוסף רש"י

היציע התחתונה חמש

באמה רחבה. והמיכונה

שם בחתה לנוכה הספיפית שבע באתה רחבה, לתה, כי מגרעות נתן לבית סביב

חולה, קומת התא חמש אמות וכשעולה כותל ההיכל

המע וכשעולה כותל ההיכל חמש אמות גורע את עביו וכנס בו אמה לפנים והנים על אותה ריידר

וכנס בו חתה נפנים והניח על אותה כניסה ראשי קורות גג עליית התא, שהיא

קרקעית לאמצעית, וכשעולה

כנס אמה ראשי הורות עליית האמצעית.

שהיא קרקע העליונה, נמנאת שהיא קרקע העליונה, נמנאת אמלעית רחבה מן התחחונה

אמה. והעליונה רחבה מו

המיכונה אמה וחלרית א ו D

הצלעות צלע אל צלע.

מה אל מה ומה על מה

בית או בצידו.

ישו דומה תום' ד"ה ולא יהיו

: סבית

וכו' ואין תשמישו לשל בית: (ב) תום והללעות וכו' ולא

םא.

א) מדות פ"ד מ"ו, ב) לקמן לשכב ולישב,

תורה אור השלם

1 הַיָּצִיעַ הַתַּחְתּנְה חְמֵשׁ בָּאַמָּה רְחְבָּה וְהַתִּיכֹנְה שַׁשׁ באַמַה רַחבה והשלישית שבע באמה רחבה כי שָבע בְּאַקְּוּה וְּיְתְּיָה כִּי מְגְרְעוֹת נְתַן לְבָּיִת סָבִיב חוצה לְבִלְתִּי אֲחוֹ בְּקִירוֹת הַבְּיִת: מלכים אוו הַבְּיִת: צְלְע אָל צֵלְע ין היגלעה בקיר צע בעל בעל על היא שלוש שלשים בעמר לבית הבקיר אשר לבית לצלעות קביב סביב להיות אחווים ולא יהיו אחווים בעל הבית יחוקאל מא הדר הבית: יחוקאל מא הדר בעל היחוים בעיר אחווים בעודה אור בעלים בעודה בעוד יָּלְנֶּיִּר בְּיֵבֶּי הַתְּאִים חָמֵשׁ אַמּוֹת וְסַף הַשַּׁעַר מֵאֵצֶל אוּלְם הַשַּׁעַר מָהַבַּיִת קַנֵה אַחָד:

גליון הש"ם

מתני' לא מכר יציע. עי' נהרא"ש נפי' נדרים דף נו ע"ל ד"ה וחכ"ל:

מוסף תוספות

ן א. ואלו הם ודאי היציעים הסובבים להיכל הציעים הסובבים להיכל משלש צדדים וכן היו שלשים ושלש כדאיתא במסכת מדות (פ"ד מ"ג). ריטב״א. ב. [פי׳] כותל ההיכל שמפסיק בין ההיכל ותא, וכותל התא [פי׳] שמפסיק בינו ובין רשות הרבים. יד רמה. ג. שעובי כותל ההיכל לא היה שוה בכל מקום שאם כז היו צריכות לנקב שאם כן היו צריכות ינקב החומה לתחוב בה ראשי הקורות של התא וזה לא רצו לעשות פן ירקבו. מוס' יומא נכ. T. וכותל התא ה' ומחצה. אמות ה. שהיה מגרע חצי אמה מרל רוחל שת 1 דהייוו

ארכה שבעה. קס.

רבינו גרשום המוכר את הבית. סתם: ציע. מפרש בגמ': שהיא פתוחה לתוכו. דמהו דתימא כיון דתשמישו בבית מכרו אפ״ה אינו מכור: בזמן שיש לו מעקה גבוה י' טפחים. דבר חשוב בפני עצמו לא

מכרו. וכז היו רגיליז שהיו אפתא דסוף חזקת הבתים: בדקא חלילה. הוא פרוזדור שעושין בפני הבית ולועזין י זוריי"א: מ"ד אחחא. איוו

מיזדבן להדי בית: חדר. העשוי לשמירת ממונו ואין (4) דומה התשמיש לשל בית לא כל שכן ואמאי איצטריך למיהדר ולמיתניה: . אורר אט"מ שמחום לרוח רל שונו רדמא חלולה שלתו הרוח שמחום לחטר ולרוח ודרר חשור לטטמו. ארל מאו דאמר דרדמא הנוכד אפ שמנות דבור כל שכן ברקא תילחו שלפני חבים מפונות והוד בדירות והחוב לפנת: הגבי מאך ראמו הבקי חלילה. לא מידרבנא דחשיבא: ג' שמור של ב. במקרה: הרציע התחתונה. אלו לשכות שהיו בניות חוץ לכותל מהמקיק תחתים שנים ושלישים זו על גב זו. וכי האי גוונא היו בנויות דקי"ל דכותל ההיכל עביו שש אמות מלמטה כנגד היציע התחתונה והיא היתה חמש באמה רחבה וכנס אמה מכותל ההיכל כנגד תקרה של יציע התחתונה ועל אותה כניסה שוכבות קצות קורותיו של יציע וממנו ולמעלה כנגד יציע התיכונה היה עביו של כותל היכל חמש אמה ולהכי הוה תיכונה שש באמה רחבה וכנגד תקרה של תיכוז המנה היכרה לבצה 2. כם אמה בכותל היכל שעל אותה נוסיבה של היכרה ליכרה של השלה של היכרה היכרה בל שלישי היה עובי הכותל היכל די אמות. והשלישית שבע באמה רחבה וכנס עוד אמה מקום שקורותיו שוכבות. נמצא מן תקרה השלישית ולמעלה עביו של כותל ז

המוכר אם הבים. סתם: היליע. בגמרא מפרש. ואינו בכלל המוכר את הבית. תני רב יוסף ג' שמות יש לה יליע ללע ותא. איליע דקרא קאי דיליע דמתני׳ כבר פירש רב יוסף גופיה

דהוי בדקא חלילה ויליע דבהמ״ק לא מלינו בשום מקום שהיה עשוי כמין החדר. אע"פ שהוא לפנים מן הבית ופתוח לתוכו ודריסתם לבית חלונות: והצלעות צלע אל צלע. וכתיב בהאי קרא ולא

(כ) היו אוחזים בקירות הבית ובקרא דיליע כתיב לבלתי אחוז בקירות הבית ש״מ דללע ויליע חד הוחא: ואיבעית אימא מהכא כותל

החיבל שש. תימה לר"ת ולר"י דבתר קרא מייתי משנה דהוי כמו יהודה ועוד לקרא 🌣 בפ״ק דקדושין (דף ו.) ואומר ר"י דהתם לא קפיד אלא אלשון ועוד אבל הכא דלא קאמר ועוד אתי שפיר וכענין זה מלינו בכמה מקומות (ב״ק דף לב:) דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשולש בכתובים ושנוי במשנה: והתא שש. בתיכונה איירי דאותה

היתה שש אבל תחתונה לא היתה אלא חמש כדכתיב והיליע התחתונה חמש באמה רחבה וגו' ונראה דלכך לא נקט התחתונה משום דכנגד התחתונה היה כותל ההיכל עביו שבע ב אע"פ שכותל מזרחי של היכל שלא היה בו תאים היה שש עביו למעלה ולמטה שאר כתלי ההיכל שהיו בהן מגרעות היו למטה עבין ז' וכנגד התיכונה עביו שש כי המגרעת היא אמה ג ולכך התיכונה רחבה מן התחתונה אמה ולכך נקט תיכונה משום דניחא ליה למינקט בכותל היכל מערב שש כמו שמונה התם בכותל מזרח ואם הוה נקט בתחתונה הוה לריך למימר כותל היכל שבע והתח חמש וניחח ליה למינקט שש במערב כמו במזרח ועוד גרחה לר"י דהמגרעות היו בין בכותל ההיכל

בין בשלשה כותלי התא והמגרעת היתה חצי אמה מכל לד והיתה כותל ההיכל מלמטה שם ומחלה ™ וכנגד התיכונה שם והשתא ניחא דכל התאים

24

היו מרובעים התחתונה חמש על חמש והתיכונה שש על שש והעליונה שבע על שבע החחתונה רחבה מדות (פ״ד מ״ד) התחתונה רחבה ה׳ ורובד שם אמלעית שם ורובד שבע המגרעת קרי רובד לפי שהוא כעין שורה בולטת דרובד היינו שורה כדתנן במסכת תמיד (פ״א מ״א) בית גדול היה ומוקף רובד של אבן ומפרש בגמ׳ דהיינו אילטוותא ועוד יש לפרש דבבית שני היתה יליע התחתונה שש והיה חלוק מבית ראשון כמו שמלינו שחלוקין תאים שלעתיד במשכן דיחזקאל דכתיב התם ורוחב הללע ד' אמות ה"נ שמא כך היו חלוקין מבית ראשון ומלינא למימר דחשיב שפיר מלמטה: 63

(יחזקאל מא ו). והתא. הול יליע שקורין לפנדו"ן כלע"ז (שם מ ז). לא את הבור ולא את הדות. המוכר את הבית לא מרב אם הבור שבה או אם כתלים, ודות נכנין (ערכין ים.). אף על פי שכתב לו עומקא ורומא. כדלוקתל רב דימי בגמלל (לקמן שב:) דעומקל ורומל בסתמל לל ני ואהני עומקא ורומא ניקני עומקא ורומא ולא למיקני בור ודות שתשמישין חלוק מן הבית, שאינו עשוי אלא לשאוב ממנו מים וכשחו

רבינו גרשום (המשך) הבית כדי שלא יהיו צריכין . לנקוב הכותל בשביל הנחת

סד. וכעי"ז לקמן קלח:).

. הכורות שלא יהא הכוחל רעונץ: והצענות צע אל צלע. ולא יהיו אחרות בקירות הבית אלא כראמרן במגרעות: והתא. היינו יציע: ובין התאים. כלומר בין תא לתא ה' אמות: ואיבעית אימא מהכא. מצי יליף דתא היינו יציע של אחר הבית דקא חשיב במדות דכותל ההיכל עביו שש והתא שש היינו יציע: אמר מר ווטרא. היכי אמרי' מכר את הבית סתם דלא מכר את היציע והוא דהורא יציע ד' אמות ברוחב דמקום חשוב בפני עצמו הוא: ה"נ. בור ודות אי הוי ד' רוחב אין מכורין אי לא לא והא בור לא הוי ד' אמות רוחב: האי תשמישתא. דבית יה בריכה או שהלכין בו ושוכבין בו ובור ודות עומדין להשמיש אחר משיה אפיי פחות מדי אמות לא מכר אבל הכא גבי כית ויציע. אידי ואידי חדא תשמיש מקום דירה. הלכך אי הוי ד' אמות חשוב הוא לעצמו ולא מכר ואי לא לא: השתא יציע. דתשמיש הבית הוא אמרת לא מזדבנא. חדר בפני עצמו דלאו תשמיש בית הוא אלא לישן בו או להצניע בו חפצים מיבעיא דלא מזדבן:

בית אע"פ שפתוח היליע לתוכו של בית דאיכא למימר דכיון דתשמישו לבית מכרו עם הבית אפ״ה אינו מכור: ולא את

דכיון דחין תשמישו כשל בית שחינו

עשוי אלא להצניע שם חפציו לשתור

כמין תיבה הלכך אינו בכלל בית:

בומן שיש לו מעקה כו'. הוי חשוב

בפני עלמו ולא בטיל אגב בית:

גבו' אפתא. אפנטמ"ן בנין נמוך

אלל הבית מלדו או מאחוריו: בדהא

חלילה. איהו נמי כמין אפתא סמוך

לבית אלא שעשוי חלונות חלונות

לנוי לודר"ש בלע"ז והיינו לשון חלילה

על שם שכתליו חלול כל סביביה ועשוי חלונות כן נראה בעיני: כ"ש

בדקא חלילה. דאינו מכור דאין תשמישו

דותה לחשתישו של ביח כלל שהרי לנוי

עשוי ולהקר שם: אבל אפתא. שהוא

סתום כבית דמי תשמישו לתשמיש

דבית טפי ומזדבנא בכלל בית:

היליע הסחסונה וגו'. ג' היו זו על

גב זו כו׳ם וכל אחת ואחת מרחבת

אמה מחברתה בשביל שהיו כונסיו

את החומה אמה להושיב ראשי הורות

של תקרה המפסקת בין יליע ליליע

כדכתיב [מ"א ו] כי מגרעות דהיינו כניסת

החומה נתן לבית סביב לבלתי אחוז

בקירות הבית כלומר שלא יצטרך

לנקוב את קירות הבית לתחוב שם

ראשי הורות: דכסיב. ביחוהאל:

הלנעות ללע אל ללע וגו'. ופשטיה

דקרא בתאים מיירי: קנה אחד

המובר את הבית ∘״לא מכר יציע ואע״פ שהיא פתוחה לתוכו יולא את החדר שלפנים הימנו יולא את הגג בזמן שיש לו מעקה גבוה עשרה מפחים ר' יהודה אומר אם יש לו צורת פתח אע"פ שאינו גבוה י' מפחים אינו מכור: **גבו'** מאי יציע הכא תרגימו אפתא רב יוסף אמר יבדקא חלילה למאן דאמר אפתא לא מזרבנא כ"ש בדהא חלילה לא מזרבנא למ"ר ברקא חלילה אבל אפתא מזדבנא תאני רב יוסף שלש שמות יש לו יציע צלע תא יציע דכתיב יהיציע התחתונה חמש באמה רחבה צלע דכתיב והצלעות צלע אל צלע שלש ושלשים 2 פעמים תא דכתיב והתא קנה אחד אורך וקנה אחד רחב ובין התאים חמש אמות ואי בעית אימא מהכא יוכותל ההיכל שש והתא שש כותל התא חמש אמר מר זומרא יוהוא דהוי ארבע אמות אמר ליה רבינא למר זומרא לדידך דאמרת עד דהוי ארבע אמות אלא מעתה גבי בור ידתנן לא את הבור ולא את הדות אף על פי שכתב לו עומקא ורומא ה"נ אי הוו ארבע אמות אין אי לא לא הכי השתא התם הא תשמישתא לחוד והא תשמישתא לחוד הכא אידי ואידי חדא תשמישתא היא אי הוי ד' אמות חשיב ואי לא לא חשיב: ולא את החדר שלפנים הימנו:

אורך וגו'. היינו שש אמות שכו מדת הקנה כדמפרש ביחזקאל (מ) ואיניע השתא יציע לא מיזדבן חדר מיבעיא התיכונה האי דהויא שם אמות: ואיבעית אימא מהכא. נפקא לן דתא היינו בנין שאחורי בית דהיינו יציע דקחשיב תא אחורי ההיכל: כותל ההיכל שש כו'. משנה במסכת מדות דקחשיב אורך ההיכל מן המזרח למערב מאה אמה כותל האולם חמש כו' ומדקא חשיב תא לבסוף ש"מ היינו יציע: כוסל ההיכל שש. עובי הכוחל שאחורי בית קדשי הקדשים: והתא שש. חללו של תא מן המזרח למערב: וכותל התא. כותל מערבי שלו עבין חמש: אמר מר זוטרא. הא דתנו לא מכר את היציע והוא דאיכא ד' אמות על ד' אמות חשוב בפני עלמו ואי לא לא: לא את הבור. סיפא דמתני׳ דהמוכר את הבית לא מכר את היליע היא וקאמר דגם את הבור ואת הדות אינו בכלל בית: בור בחפירה. דות בבנין: אע"פ שרחב לו. בית זה אני מוכר

לך ועומקה ורומה דלא אתא לרבויי אלא עליות ומעקה וקרקעית הבית שחם רלה מוכר לחפור תחת הבית לוקח מעכב עליו: ה"נ. גבי בור ודות אי הוי ד' אמות אינו מכור ואי לא לא חשיב בפני עלמו ומודבן בהדי בית בתמיה והלא סתם בור לא הוי ארבע אמות רוחב דבור קצר הוא: **בור ודום ששמששא לחוד.** שעמוקים הם ותשמישן למים ובית תשמישתא לחודי? לפיכך אינו בכלל בית אע"ג דלא הוי ד' אמות אבל יציע ובית חדא תשמישתא הוי הוא מקום דירה: לא חשיב. ובטיל לגבי בית: השחא יציע. שתשמישתה שוה לגמרי לשל בית אמרת לא